

T. B. M. M.

(S. Sayısı : 76)

Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personelinin Ek Ders Saat Ücretlerine Dair Kanun Tasarısı ve Millî Eğitim ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/337)

T.C.

Başbakanlık

27.1.1992

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-231/01485

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 10.1.1992 tarihinde kararlaştırılan "Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personelinin Ek Ders Ücretlerine Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Süleyman Demirel

Başbakan

EĞİTİM VE ÖĞRETİM HİZMETLERİ SINIFI PERSONELİNİN EK DERS SAAT ÜCRETLERİNE DAİR KANUN TASARISI GEREKÇESİ

2000'li yılların Türkiye'sini, iyi meslek sahibi, iyi vatandaş, iyi insanlardan oluşan mutlu bir toplumun yaşayacağı çağdaş, modern ve gelişmiş bir ülke yapmanın en etkili aracı EĞİTİM'dir. Eğitimde verimliliğin artırılması, kalitenin yükseltilmesine; kalitenin yükseltilmesi ise öğretmenlik mesleğinin toplumda layık olduğu yere ve değere kavuşturulmasına, bu da öğretmenlerimize gerekli ve yeterli sosyal ve ekonomik imkânların sağlanmasına bağlıdır. Kuşkusuz, eğitimin kalitesini etkileyen tek etmen öğretmen değildir. Ancak, öğretmen etkenlerin en önemlisidir.

Geçmişte öğretmenleri ekonomik yönden destekleyen en önemli faktör "EK DERS ÜCRETİ" idi. Bu ücret, alım gücü itibariyle giderek azalmış; değeri ile birlikte önemini de kaybetmiştir. Daha da önemlisi özel olarak verilen 1 saatlik ders ücretinin % 10'unun bile altında kalmıştır.

Ek ders ücretlerinin her yıl Bütçe Kanunlarıyla belirlenmesi ilkesi; tartışmalara, huzursuzluklara, adaletsizliğe sebep olmakta; belirlenen miktarlar günümüz şartlarında çok yetersiz kalmakta; öğretmenlerimizin umutlu bekleyişleri hayal kırıklığıyla sonuçlanmaktadır.

Ayrıca, yükseköğretimde bu ücretin gösterge esasına bağlanması (ki bu durum son derece isabetli olmuştur), bunun yanısıra ilk ve orta öğretim kurumlarında görevli öğretmenlerin bu uygulamanın dışında bırakılmaları, eğitim sistemi bütünlüğü içinde farklı yaklaşımlara, sonuç olarak da huzursuzluklara sebebiyet vermiştir. Bugün yükseköğretim kurumlarında çalışmakta olan öğretim görevlilerinin, gördükleri öğrenim ve kariyerleri bakımından diğer öğretim kademelerinde çalışan öğretmenlerden bir farkları bulunmamaktadır. Ama aldıkları ücret arasında büyük farklılıklar vardır.

Bu durum; sistem içinde ayrıcalıklı, "eşit işe eşit ücret" ilkesine ters düşen ve fazla zaman kaybetmeden düzeltilmesi gereken bir uygulamadır.

Bu nedenlerle konunun sistem bütünlüğü içinde ele alınarak çeşitli öğretim kurumlarında görev veren Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı personeline ödenmekte olan ek ders ücretinin, teklifteki gösterge rakamlarının, Devlet memurları aylıklarının hesaplanmasında uygulanması öngörülen katsayı ile çarpılarak tespitinin; emeğin karşılığının ödenmesi, farklı ve haksız uygulamalara son verilmesinin sağlanması, ayrıca bütçe görüşmeleri sırasındaki tartışmaların önlenmesi bakımından çok isabetli ve önemli bir gelişme olacağı düşünülmektedir.

Millî Eğitim Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Millî Eğitim Komisyonu

Esas No. : 1/337

Karar No. : 7

24.2.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personelinin Ek Ders Saat Ücretlerine Dair Kanun Tasarısı" Komisyonumuzun 20.2.1992 tarihli 5 inci birleşiminde Millî Eğitim ve Maliye ve Gümrük Bakanlığı temsilcilerinin de iştirakiyle incelenip görüşüldü.

Bilindiği gibi ek ders saat ücretleri her yıl bütçe kanunları ile belirlenmekte; bu durum, her yıl bütçe kanunlarının hazırlanması sırasında, ilgili kurumlar arasında gereksiz yazışmalara, zaman ve kırtasiye israfına sebep olmaktadır. Bunun yanı sıra, tespit edilen ek ders saat ücretinin günün ekonomik şartlarına göre çok yetersiz kalması öğretmen camiasında huzursuzluk ve tartışmanın sebebi olmaktadır.

Tasarı ile; çeşitli Eğitim ve Öğretim kurumlarında çalışan Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personeline ödenmekte olan ek ders ücretinin, teklif edilen gösterge rakamlarının Devlet Memurları aylıklarının hesaplanmasında uygulanması öngörülen katsayı ile çarpılarak tespit edilmesi neticesinde elde edilecek miktarın ödenmesi ve böylece bu sınıf personeline ekonomik bakımdan rahatlık sağlanması amaçlanmıştır.

Komisyonumuzca Tasarının tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Ek ders saat ücretinin günün ekonomik şartları ve verilen hizmetin karşılığı olarak yeter-siz kalması, gerek öğretmenlerin ek ders görevine olan ilgi ve isteğini azaltmakta, gerekse tek geliri ek ders ücreti olan kadrosuz usta öğreticilerin çok cüz'i bir ücretle çalışmaları sonucunu doğurduğu,

Memur aylıklarına uygulanan katsayının genellikle enflasyonla doğru orantılı olarak belirleniyor olması hasabiyle, ek ders saat ücretinin tespitinin bu sistemle alâkalandırılması; yüksek öğretim kurumlarında olduğu gibi ders saati ücretinin belirlenmesine istikrar kazandıracak, ek ders saat ücretleri üzerinde her yıl yapılan spekülasyonları ortadan kaldıracak, öğretmenlerin ek ders görevine olan ilgi ve isteğini artıracak, öğretmenlerin yurt düzeyinde dengeli dağılımının tesisine küçümsenmeyecek oranda katkı sağlayacak, kadrosuz olarak görev yapan usta öğreticilerin bu yönde oluşan mağduriyetlerini önleyecek ve iş verimini artıracaktır, Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı dışındaki hizmet sınıflarında görevli olup, okul veya kurumlarda ders

görevi verilen veya görevlerinin bir kısmı 86/10340 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı eki esaslar gereği ders görevi sayılan personel ile Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim kurumlarında kadrosuz olarak sadece ders ücreti karşılığı görev yapan ve usta öğreticilerin ve hizmetiçi eğitim kurs ve seminerlerinde ders vermekle görevlendirilen öğretmen ve diğer personelin mağduriyetinin önlenmesi,

Konusunda görüş ve fikir birliğine varılmıştır.

Komisyonumuzca Tasarının maddelerinin görüşülmesine geçildiğinde; yukarıda açıklanan görüşlerin doğrultusunda hazırlanan önerge ile 1 inci madde yeniden düzenlenerek kabul edilmiştir. Böylece gündüz öğretimi için 20 olan gösterge rakamı 40, gece öğretimi için 30 olan gösterge rakamı 50 olmaktadır.

Diğer taraftan Yükseköğretim kurumlarındaki öğretim görevlilerinin ders ücretleri 2914 sayılı Kanunla katsayı sistemine bağlanmış olmasına rağmen 657 sayılı Kanununun 176 ncı maddesi hükmü karşısında bu personelin ders ücretleri Bütçe Kanunlarında 2914 sayılı Kanuna işaret ederek tespiti cihetine gidilmektedir.

Komisyonumuzca; 657 sayılı Kanununun 176 ncı maddesinde yapılan değişiklik ile bu yöndeki ikilemin önlenmesi de amaçlanmıştır.

Yukarıdaki görüşler doğrultusunda 2 nci maddenin, tasarıdan çıkarılması Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

Tasarının başlığı, maddelerde yapılan değişikliğe uygun olarak yeniden düzenlenerek Komisyonumuzca kabul edilmiştir.

Tasarının yürürlüğe ilişkin 3 üncü maddesi; 2 inci maddenin Tasarıdan çıkarılması ve yürürlük tarihinde yapılan değişiklik dolayısıyla de yeniden düzenlenmiş ve madde değişik bu şekliyle Komisyonumuzca 2 inci madde olarak kabul edilmiştir.

Tasarının yürütmeye ilişkin 4 üncü maddesi, Komisyonumuzca 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Plan ve Bütçe Komisyonuna gönderilmek üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan
Nahit Menteşe
Aydın
Sözcü
Süleyman Ayhan
Çanakkale
Üye
İbrahim Özdiş
Adana
Üye
Salman Kaya
Ankara

Başkanvekili
Ural Köklü
Uşak
Kâtip
Ahmet Kabil
Rize
Üye
Baki Durmaz
Afyon
Üye
Kâzım Ataoğlu
Bingöl

Üye
Ayvaz Gökdemir
Gaziantep
Üye
Osman Ceylan
İstanbul
Üye
İsmail Kalkandelen
Kocaeli

Üye
Mustafa Baş
İstanbul
Üye
Melike Tugay Hasefe
İstanbul
Üye
Mehmet Gülceğün
Mardin

Üye
Rıfat Yüzbaşıoğlu
Niğde
(İmzada bulunamadı)

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Plan ve Bütçe Komisyonu
Esas No. : 1/337
Karar No. : 35

28.4.1992

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığı tarafından hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca kabul edilerek Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan "Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personelinin Ek Ders Saat Ücretlerine Dair Kanun Tasarısı" Başkanlıkça önhavalesi gereği Millî Eğitim Komisyonunca görüşüldükten sonra komisyonumuza havale edilmiş ve komisyonumuzun 15.4.1992 tarihli 33 üncü birleşiminde Hükümeti temsilen Millî Savunma Bakanının başkanlığında Millî Eğitim Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı temsilcilerinin de katılmalarıyla incelenip görüşülmüştür.

Bilindiği gibi, Ek ders ücretleri her yıl bütçe kanunları ile tesbit edilmektedir. Geçmişte öğretmenleri bir ölçüde ekonomik yönden de destekleyen ek ders ücretleri, giderek önemini kaybetmiş ve günümüzde ise özel olarak verilmekte olan ders ücretlerinin hemen hemen % 10'unun bile altında kalmıştır. Ayrıca, Yükseköğretimde ek ders ücretlerinin gösterge esasına bağlanmış olmasına rağmen ilk ve orta öğretim kurumlarında görevli öğretmenlerin kapsam dışı bırakılmaları da eğitim sisteminin bütünlüğü içinde farklı yaklaşımlara neden olmuş ve sonuç olarak da huzursuzluklara sebebiyet vermiştir. Tasarı ile farklılığın ortadan kaldırılması amaçlanmakta, ilk ve orta öğretimde görev alan öğretmenlerin Ek ders ücretlerinin yeniden düzenlenmesi öngörülmektedir.

Komisyonumuzda, ilk ve orta öğretim kurumlarında görev alan öğretmenlerin Ek ders ücretlerinin tesbiti için öngörülen değişikliğin yerinde olduğu, sistem içinde farklı ve ayrıcalıklı uygulamaları ortadan kaldıracığı, böylece ilk ve orta öğretim kurumlarında görevli öğretmenlerin eşit işe eşit ücret ilkesine de ters düşen bu farklı uygulamadan kaynaklanan huzursuzluklarının giderileceği ifade edilmiştir. Daha sonra hükümet adına yapılan ilave açıklama-

lardan sonra Tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca da benimsenerek Millî Eğitim Komisyonu metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmesi kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonu metninin 1 inci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 2 ve 3 üncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkanvekili
İrfan Gürpınar
Kırklareli
Kâtip
Haydar Oymak
Amasya
Üye
Mehmet Nedim Budak
Ankara
(İmzada bulunamadı)
Üye
Hüseyin Balyalı
Balıkesir
Üye
Necmi Hoşver
Bolu
Üye
Neşef Şahin
Çanakkale
Üye
M. Halûk Müftüler
Denizli
Üye
Rüştü Kâzım Yücelen
İçel
(İmzada bulunamadı)
Üye
Timurçin Savaş
Adana
Üye
Rıfat Serdaroğlu
İzmir
Üye
Abdullah Gül
Kayseri
Üye
Ekrem Pakdemirli
Manisa
(İmzada bulunamadı)

Sözcü
Mahmut Öztürk
Aksaray
Üye
Veli Andaç Durak
Adana
Üye
Cengiz Altınkaya
Aydın
Üye
Melih Pabuççuoğlu
Balıkesir
Üye
Yılmaz Ovalı
Bursa
Üye
Adnan Keskin
Denizli
Üye
Nihat Matkap
Hatay
Üye
Nami Çağan
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
Z. Selçuk Maruflu
İstanbul
(İmzada bulunamadı)
Üye
İbrahim Kumaş
Tokat
(İmzada bulunamadı)
Üye
Mehmet Ali Yavuz
Konya
Üye
Hasan Peker
Tekirdağ

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı Personelinin Ek Ders Saat Ücretlerine Dair Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinde belirtilenlerden Eğitim ve Öğretim Hizmetleri Sınıfı kadrolarında bulunanlara aynı Kanunun değişik 89 uncu maddesi uyarınca ücretle okutulacak ek ders karşılığında ek ders ücreti;

- a) Gündüz öğretim için 20,
- b) Gece öğretim için 30,

gösterge rakamının, Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşan tutarda ek ders ücreti ödenir.

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun
31.7.1970 Tarih ve 1327 Sayılı Kanunla Değişik
176 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hak-
kında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — 657 sayılı Devlet Memur-
ları Kanununun 31.7.1970 tarih ve 1327 sayılı
Kanunla değişik 176 ncı maddesi aşağıdaki şe-
kilde değiştirilmiştir.

“Madde 176. - Bu Kanunun değişik 89
uncu maddesine göre kendilerine ders görevi
verilenlere ders saat ücreti;

- a) Gündüz öğretimi için 40
- b) Gece öğretimi için 50

gösterge rakamının bu Kanuna göre ay-
lıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından
oluşan miktar üzerinden ödenir.

Millî Eğitim Bakanlığına bağlı eğitim ve
öğretim kurumlarında, kadrosuz olarak ders
ücreti karşılığı görev verilen usta öğreticilere,
yukarıda belirlenen miktarın % 50 fazlası
ödenir.

Kurumların eleman yetiştirmek üzere aç-
tıkları meslekî okullarda, eğitim merkezlerin-
de, kurs, seminer ve hizmetiçi eğitim faaliyet-
lerinde ücretle ders vermek üzere yüksek öğ-
retim kurumlarından görevlendirilen öğretim
elemanlarına 2914 sayılı Kanun Hükümleri-
ne göre, öğretmen ve diğer memurlara ise, gece
ücreti üzerinden ders ücreti ödenir.

2914 sayılı Kanun uyarınca ders ücreti
alan öğretim elemanları dışında kalan yükse-
kokul ve akademi personelinin ders ücreti ile
konferans ücretleri her yıl bütçe kanunların-
da gösterilir.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun
31.7.1970 Tarih ve 1327 Sayılı Kanunla Değişik
176 ncı Maddesinin Değiştirilmesi Hak-
kında Kanun Tasarısı

MADDE 1. — Millî Eğitim Komisyonu
metninin 1 inci maddesi aynen kabul edil-
miştir.

(Hükümetin Teklif Ettiği Metin)

MADDE 2. — 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununun 176 ncı maddesinde yer alan “ders saati başına ödenecek ücret” ile ilgili hüküm birinci maddede belirtilenler için uygulanmaz.

MADDE 3. — Bu Kanun 1.1.1992 tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

S. Demirel

Başbakan

Devlet Bakanı ve Başbakan Yrd.

Prof. E. İnönü

Devlet Bakanı

Prof. T. Çiller

Devlet Bakanı

İ. Téz

Devlet Bakanı

G. İleri

Devlet Bakanı

O. Kılerciöglü

Devlet Bakanı

Ö. Barutçu

Devlet Bakanı

E. Şahin

Devlet Bakanı

M. Batallı

Millî Savunma Bakanı

N. Ayöz

Dışişleri Bakanı

H. Çetin

Millî Eğitim Bakanı

K. Toptan

Sağlık Bakanı

Y. Aktuna

Tarım ve Köyişleri Bakanı

N. Cevheri

Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. T. Köse

Kültür Bakanı

D. F. Sağlar

Orman Bakanı

V. Tanır

Devlet Bakanı

C. Çağlar

Devlet Bakanı

E. Ceyhan

Devlet Bakanı

A. Gönen

Devlet Bakanı

G. Ergenekon

Devlet Bakanı

M. Kahraman

Devlet Bakanı

M. A. Yılmaz

Devlet Bakanı

S. Ercan

Adalet Bakanı

M. S. Oktay

İçişleri Bakanı

İ. Sezgin

Maliye ve Gümrük Bakanı

S. Oral

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Prof. O. Kumbaracıbaşı

Ulaştırma Bakanı

Y. Topçu

Çalışma ve Sos. Güvenlik Bakanı

M. Moğultay

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. Faralyalı

Turizm Bakanı

Prof. A. Ateş

Çevre Bakanı

B. D. Akyürek

(Millî Eğitim Komisyonunun Kabul Ettiği Metin)

(Plan ve Bütçe Komisyonununun
Kabul Ettiği Metin)

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

MADDE 2. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millî Eğitim Komisyonu metninin 3 üncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

